

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbătă.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrația tipografiei archiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Corespondențele sunt a se adresa la:

Redacția „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refuză. — Articulii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rândul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fiecare publicare.

Prenumerării nouă la

„Telegraful Român”

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe anul 1885, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foaiei.

Banii de prenumerație se trimit mai cu înlesnire pelângă asigurări postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei unde se află cu domiciliul, și eventual al postei ultime să fie scris bine, ca să se poată ceta.

Se atrage atenția on. domni abonați, al căror abonament se sfărșește cu ultima Decembrie 1884, așa încât din vreme abonamentul, pentru ca să nu fie eseditura silită a sista, sau a întârdia cu expedarea foiei*).

Editura „Telegrafului Român” în Sibiu.

* O înlesnire foarte mare în eseditura se face prin lipirea unei fâșii de adresă dela abonamentul ultim.

Sibiu, 11 Ianuarie.

Dela anul nou înceoace atenția ne-a fost îndreptată asupra diarelor din Cluș, cari nu mai înceată cu atâtarea urei și a dușmăniei. Reuniunea pentru maghiarisare este chemată a slabî și mai tare legătura dintre poporul nostru și cel maghiar. Ea este tocmai acuma în stadiul constituirei.

Să ne întoarcem de astădată ochii la lucruri mai umane, să privim o instituție solidă, chemată a întemeia pre pămînt pacea între oameni, și pe cîială lume fericirea cea vecină. Să privim această instituție, căci ea ne va alina adîncă durere ce n-o causează trista realitate din sfera politică a maghiarilor.

Biserica noastră este pusă pre o temelie solidă, care ne dă toate posibilele condiții de desvoltare. Întreaga noastră viață bisericească este împărtită între activitatea preotilor și a laicilor, așa că nimeni nu se poate plănge, că el este strein în biserică sa.

Pe temelia aceasta avem a zidi inimile creștinilor nostri, și principala chemare că le asupra organelor, cari la parochii sunt puse în fruntea bisericii, comitetul parochial, sinodul parochial și episcopia parochială.

Bisericilor sorori ortodoxe le-a venit strein lucheru constituirea bisericii noastre pe basele actuale.

ale, și ele continuă încă a trăi în această credință a lor. Este greu, de tot greu a lăua în nume de rău această credință a bisericilor sorori, căci ea este întemeiată pre împregiurarea, că ele n'au nici o cunoștință mai lămurită despre situația noastră, ce ni s'a creat și ni se crează nouă aici. Credința lor o scuză necunoștința lucrurilor dela noi, și noi trebuie să considerăm aceasta, după cum va trebui să scuze și ele amăraciunea noastră, cu care privim la stagnarea lor în împregiurările actuale, pre care noi le credem a fi favorabile, și în stare de a sprijini avântul bisericei în direcția culturală.

Nu sunt încă două decenii de când biserică pe baza actuală continuă a se desvolta perfectiunile pas de pas. Ar fi lucru pripit a face de acuma concluziuni, și fără rezerve de tot motivate a da verdict în cutare sau cutare direcție. și aceasta cu atât mai vîrtoasă, cu cât tînera noastră constituție are a se lupta crâncen cu greutățile începutului, și cu tractarea mașteră din partea streinilor.

Nu dela noi atâtăna delăturarea reului provenit dela streini. Va da Dumnezeu de se vor schimba împregiurările în toate privințele și va înceta vînatul asupra noastră pentru limba și credința noastră. Organisarea internă însă este chemarea noastră, și delăturarea defectelor interne, fie ele rezultatul ne-perficiunii instituțiunilor actuale, fie produsul reușătilor omenești, de cari pre pămînt nici o corporație, nici o instituție nu este scutită, încă pentru noi este rezervată.

De organizare internă se face constituirea differitelor corporații bisericești pre un nou perioadă de trei ani. Această constituire tocmai acuma este în curs, și înima noastră trebuie să fie tocmai acuma în special la credința bisericei noastre, cari voesc să pună o nouă temeliă pentru prospeitatea bisericei.

Pas de pas organismul bisericei noastre se dezvoltă, se perficiează și paralel cu această dezvoltare se înmulțesc agendele corporaționilor bisericești.

Pas de pas săracim, căci sistematice suntem împinsă spre săracie. În proporție dreaptă cu înmulțirea sarcinelor publice, cresc cele pentru susținerea organismului bisericesc, și precănd ele merg progresiv, paralel cu ele înaintează săracia, și sarcinile încep a deveni nesuportabile.

La împlinirea sarcinelor publice în cele mai multe cazuri nici parțiala imposibilitate nu scuză pre om, căci este grozavă esecutiva, care dă valoare vieții publice în stat.

Noue ne lipsește puterea esecutivă. Am împrumutat un termin frumos, ca să acoperim golul, mai mult, ca să acoperim săracia, ca să acoperim starea noastră de umilire, și am preferit a apela la forța morală.

Nu ne-a rămas deci decât inima pentru biserică noastră, inimă dela preoți, cari în sudearea feței lor păstoresc turma lor, inimă dela comitetul parochial, inimă, de 10 ori inimă dela sinodul parochial, care după conștiință ar fi să dică: acesta este chemat a-mi fi mie paroch, căci vocea lui este sănătă în acest cas special, inimă dela episcopii, cari după unele dispoziții sunt responsabili chiar și cu avearea lor pentru bunul bisericei.

Eată pentru ce ne îndreptăm privirea asupra bisericei, eată pentru ce punem vîl preste tristul tablou, presentat cîtitorilor nostri în mohorîtele sale colori în numerii precedenți ai diariului nostru.

Sunt grele împregiurările, mare săracia și și mai mare lipsa bisericei în întreagă archiepiscopie, de aceea la noua constituire a corporaționilor trebuesc aleși oamenii cu inimă pentru biserică, trebuesc aleși acei creștini — tot mai rare în țările noastre — cari știu că dând bisericei lui Dumnezeu dău, trebuesc puși în fruntea trebilor creștinii, cari se simt fericiți a putea servî lui Dumnezeu, trebuesc aleși creștinii, cari se simt onorați a purta oficiu bisericesc, prin purtarea și vadă lor atrag și pe cei împetriți la sănătă biserică și a căror vadă ponderează mai mult ca o esecuție cu o companie de soldați.

Asfel de bărbați apoi împlinesc esecutiva în biserică noastră. Cu frica lui Dumnezeu în sufletul lor, cu inima deschisă pentru biserică, cu reverință către paroch, acești creștini ca funcționari bisericești se îngrijesc de scoala, de biserică, și caută mijloace de venit, îngrijesc și fructifică averea bisericei, și aceasta o fac cu conștiință, că slugind bisericei, lui Dumnezeu slugesc.

În împregiurări critice chiar și lucrurile cele mai asigurate atâtăna dela onestitatea și bunăvoița oamenilor. În împregiurările noastre totul atâtăna dela inima deschisă a oamenilor, dela bunăvoița, cu care se vor sacrifica pentru binele bisericei.

Ar fi păcat de moarte a ne mai legăna în iluziuni, sau a masca situația critică a bisericiei noastre. Suntem scurtați în drepturile noastre și de multe ori se pretinde ca prin demoralizare de bunăvoie să ne îngrijorăm noi cuțitul în inimă. Situația aceasta o am suportat poate mai ușor, dacă ar domni pacea și concordia în biserică noastră.

FOITĂ.

Tărul de fete din „Găina.”

Vîrful cel mai desfășurat din munții apuseni este Găina. Îți trebuie două ore călare dela Vidra de jos până ce ajungi de-asupra lui. La o mică depărtare dai preste Arieș, cunoscut prin ospitalitatea familiei preotului de aici și frumoasa grupă de case adunate și aşezate, ca petrile cele scumpe într-o ghirlandă de argint. Din Arieș încolo și se deschide o cale drăgălașă printre nește păduri admirabile de fagi a căror umbră recoritoare și apă limpede risipă o parte prin scorburile arborilor, te electrizează într-un mod nepomenit, mai arunci ochii în dreapta și în stînga la câmpurile și liveile încantătoare și încet incetinelor de vîrful cel golaș al Găinei. Aci vezi își colea în mijlocul unei vegetații slabe căte o colibă în care se adăpostesc vara nevestele și fetele ce pășuiesc vitele. Femeile acestea sunt cu tot dreptul nește copii ai naturei, frumos și proporțional făcute, sănătoase ca peatra, caste, totdeodată nedumerite ca rosa sâlbatică, și sficioasă ca căprioara. De sus de pe munte stai înmormurit neștiind încătră să-ți mai arunci privirele. O nouă priveliște se deschide sufletului

nostru, care îl umple de viață. Un traiu tăcut de munte te întîmpină; nimic nu-ți aduce aminte de oameni, decât numai mica și împodobita colibă, ce se ridică colo la poalele Biharului în mijlocul unei pajiște fermecătoare. Larba manoasă, ce o încunjuără, o face să fie singura poiană, care să merite a purta acest nume. În dosul ei se înalță falnicul Bihar în mai multe vîrfuri, un lanț compact și puternic de peatră, ear în celealte părți se întind necontente păduri și muniții de mărime și caracter diferit. Colo și ridică capul uriașii muniții deasupra Abrudului, ear din mijlocul lor ese Vulcanul cu cornul seu încovoiat. Toți așa de aproape, așa deși însăriți încât cu drept cuvînt te întrebă cum pot avea aici oamenii loc, când chiar natura n'are unde să-și desvoalte puterea. Numai colo spre meadădi — meadănoapte, se pare că se văd nește locuri mai deschiise acolo este Hălmagiu, opidul mai mare din apropiere. Întrinsul ținut, ce se arată privirilor noastre, cuprinde aproape toată țeara Moților. Găina este un al doilea Rigi, deosebită și că aici înzadară toți după gheata și zăpada, și că rațele soarelui nu se pot juca aici ca acolo cu cristale lucitoare, ci giugulesc numai tăcutele și pompoasele păduri, giugulește pleșugele stânci. Când se ridică însă pe orizont norii albi și se lasă pe lanțurile de muniții de către răsărit, precum am văzut chiar și eu, li se pare atunci oamenilor din Găina, ca și cum s'ar în-

tinde în depărtare un sir întreg de munți acoperiți cu zăpadă. Pe lângă vîrful seu pleșug Găina se caracterizează printr'u alt vîrf încoronat și acoperit cu pădure, și un platon mic, concentrat. Aici se ridică un monument primitiv cu o inscripție ștearsă de tot care îl aduce aminte, că la 1852 a trecut pe aici împăratul Austriei, împăratul moților. Mai la vale duce drumul spre Hălmagiu, care odată s'a ținut de Transilvania, acum s'a rupt de aceasta și s'a lipit de Ungaria. Patru oare întregi o mână nu prin recoritoarele păduri de fagi, pe dinaintea livejilor pompoase, întâlnind din când în când căte o fetiță sdrăvenă care mâna vaci și viței. Chiar Hălmagiu este un loc, cum nici nu se poate presupune altmintrelea în acest ținut. Trei sau patru ulițe 50—60 de case, biserici, hoteluri, locuințe de ampliații, aceasta e tot. Întorcându-se spre Vidra petrecuram înainte de prânz foarte romantică. Au dimînă în pădure nește lovituri de săcure și zârim doi oameni, cari se năcăjau să taie un arbor. Indată ce ne observăm hoții de lemne o tuliră la fagă. După o oară întâlnim un om pe drum ședînd lângă o clăie de fén cu un cuțit mare în mână.

Omul nu ne salută, ci se uită pre sub ochi la bagajul nostru. Abia trecuram pe o livadă și eată vr'o 12—15 moți, cositori de iarbă cari strâng, că le esa din gură, și amenințându-ne ca pe nește călcători de lege ne leagă strins și vreau să ne

E grozav a vedea această tristă stare de lucruri, și e deprimătoriu pentru omul tânăr, care dăcă va trăi mult, va trebuī să i se impetrezască inima, dacă e ca ea să nu se sfârăme sub greutatea durerei.

Din inimă dorim parochielor noastre, ca ele să-și pună în fruntea trebilor oameni de inimă.

Revista politică.

Ne-am fost pus în cap să nu mai reflectăm la zădarnica încercare a fraților maghiari cu maghiarizarea. Nu o putem face. Diarele din Cluș sub căte patru rubrici publică fel de fel de lucruri, cari de căci mai aprige și mai fulminante. „Magyar Polgár“ la locul prim aduce apelul comisiei esmise de reuniunea pentru maghiarizare, la locul al doilea un ciclu de articluri la adresa scopului urmărit de reuniune, la locul al treilea, urmând sistemei proclamate de Beksics, agitează în mod violent publicând niște documente problematice dela anul 1784. Planul este genial, căci cu o asemenea agitație spuscată cum este aceasta — după cuprinsul afirmatelor documente judecând — poți face în căteva săptămâni o revoluție ca la 1784 în a doua ediție. La locul al patrulea publică o corespondență din Deva, în care se spune că domnul Kun Robert a cunoscut provocatele documente în reuniunea archiologică, vine apoi o ilustrată disertație a domnului Réthi László despre importanța și folosirea cuvântului „oláh.“

Omului i se urcă săngele la creeri, și el în cel mai bun cas vine la concluziunea, că frații din Cluș trebuie internați la institute pentru cei scriniți la minte.

Reproducem aici apelul comisiei esmise pentru facerea statutelor.

„Cunoaștem cu toții referințele etnografice din Ardeal, și știm că maghiarismul aici este împresurat de naționalitate, a căror o parte — deși se bucură de drepturi și libertate de-o potrivă cu noi — totuși nu vor cu nici un preț să aparțină națiunii, ci încă se consideră de element distructor al statului maghiar.“

Al doilea păcat al maghiarismului este indolența învecinătă, care a privit cu ochii cum se prăpădește avere, emigreră elementul maghiar și schimbă naționalitatea și cu ea și limba. Ne place a crede că dintre realele pomenite timpul va repara pe cel amintit la locul prim, se înțelege dacă societatea va face tot posibilul spre a vindeca pre cel din urmă. Este timpul suprem să ne trezim odată și să ferim de perire averea noastră cea mai scumpă. Societatea maghiară din părțile ardelene trebuie să desvoalte adeverărată forță eroică în opera salvării naționale: *amvonul* cu îndemnarea la fapte, *scoală* cu educație și puterea instrucției, comunele și comitatele cu rezoluția inteligenței să se pună pe lucea din toate puterile, ca să salveze și să susțină în avere, popor și limbă ceea ce se mai poate salva și susține din rasa noastră.

Aceste vederi a condus pre comitetul subseris, când a decis, că înainte de a se apuca de proiectul de statute al reuniunii ardelene pentru maghiarizare, să atragă atenționarea oficialilor, a oficialilor din comitate și orașe, și în general a tuturor asupra scopului și direcției reuniunii, ce este în stadiul de a se înființa, și să-i roage, ca ei netedind calea mișcării întreprinse prin cercurile lor în toată țara să influențeze ca la adunarea de constituire, care se va ține cel mai târziu la prima Marte aici în Cluș, să iae parte cel puțin 4 persoane din fiecare ținut, și astfel plecați odată pe calea apucătă, reunurile provinciale să se poată înființa.

ducă la stăpânul moșiei în Hălmagiu. Ca să nu perdem însă pentru această ospitală și amicabilă primire o săptămână de giaba ne răscumpărăm cu bani îngreunând astfel conștiința cositorilor.

Găina este un munte, care se pomenește adeșori nu numai în Transilvania, ci și în toată Europa. Nu este neînsemnat numărul etnografilor, cari au descris tărîul de fete, ce se ținea aici, și chiar în anul trecut s-au publicat în unele jurnale nemțești notițe despre acesta.

Să vedem ce scrie despre acest tără de fete Ioan Slavici*) un etnograf mai nou al românilor: El dice:

„Pe an odată la sârbătoarea lui Petru și Pavel, se ține în vîrful Găinei, 5000—6000 pași preste nivelul mării, un tără, la care se adună fetele mari din întreg ținutul ca să le petească fețiorii.

Pentru această să se pregătesc fetele ani întregi și și i-au cu ele toată zestrea lor. Ele țes, torc, cos, și chindisesc în continuu: mama, mătușa, mama buna și alte femei pretin bune dău fiecare căte ceva din avereala lor; după aceea se pachetează toate în nește lădi zugrăvite bine cu flori și le încarcă pe caii cei mai frumoși ai familiei. Mai aleg și unele vite frumoase, stupi de albine și alte lucruri

Reuniunea noastră centrală nu-și impune nimerui supremația sa: ea vrea să fie centrul diferitelor reuniuni din provincie, directiva nisunților, cari de sine lăsată ușor pot rătăci, centralizarea puterilor și sprințul celor slabii.

În fine te rugăm, ca — dacă-ți convine — să-lășești prin cercul cunoșcuților Ditate vederile noastre cu privire la scopul reuniunii, să căștigi căci mai mulți aderenți caușe și raportul destinat adunării de constituire să-mi trimită cel mult până la 15 Faur.

Apelul e datat din 17 Ianuarie, subscris de comisiune și trimis în toată țara.

La tot casul aceste măsuri drastice nu vor împedeca mișcarea socială în cursul ei. Întreagă Russia, Germania și în timpul din urmă și Austro-Ungaria, ca să nu vorbim de Anglia, găsește sub penibila presiune a socialistilor. Parlamentul din Viena tocmai acuma i s-a prezentat un proiect de lege contra socialistilor și draconicele dispoziții din proiect se pot excusa numai cu atrocitatele comise contra ampliaților dela siguranță publică.

Cestiunea egipteană se pare că se va deslega contra voinței Angliei. Cetitorii nostri cunosc vederile Angliei în aceasta privință. La propunerile engleze puterile continentale au dat răspuns colectiv, ceea ce a surprins tare neplăcut pre englesi. Neutralizarea canalului Suez, și controla tuturor puterilor europene nici de cum nu convin în politica engleză și diarele engesle unisono pretind că guvernul să respingă proponiția puterilor în cestiunea Egiptului.

În parlamentul Ungariei este pus la ordinea dñei budgetul ministrului de culte și instrucție publică. Vom reveni spre a demonstra egalitatea în beneficii pe terenul învățământului public.

Corespondențe particulare

alc „Telegrafului Român“.

Geoagiu de sus, 7 Ianuarie 1885. Dle Redactor! În cercul pretorial al Aiudului o lună de dilea de cănd decurg reintregirile primăriilor și a comitetelor comunali.

Înăuntrul de 7 Ianuarie a. c. fu destinată spre acest scop pentru comuna Gioagiu de sus.

Și nu în zadar fu însemnată aceasta că cu numărul jidovesc căci ea intrădevăr și trecu prin fazele povestice ale acestui număr.

Cu până în 3—4 evrei a osindit Djeu și comuna noastră. Și poporul nostru din fire pacinici și blânde ce e, condus de nește preoți cu nărvuri năprasnice, — a luat lucrul până aci mai mult de o săptămână, privind cu oare care nepăsare „printre degete“ la faptele lor.

Și această împregiurare a fost suficientă spre a inspira cutezană lipitorilor de a ochi acum și cătră primărie. Cu atât mai vîrtoș, căci vorba era printre popor că și preoții insistă pe lângă planul lor.

Presupunerea are multă probabilitate, căci preoții nostri — doi din patru — vechiul proverb: „cu răbdarea treci și marea“ îl schimbă în următorul: „cu dania treci și marea“ se înțelege după conceptul și logica Dlor.

Și apoi cine altul ca evreul se pricepe la atari coruptiuni.

Asemenea lucruri circulau de vre-o două săptămâni prin comună. Și unde conveniau 2—3 puțini jura că obiectul povestirilor e acesta.

partea ca zestre a fetelor, parte ca să le vadă lumea, mi spuneau în glumă unii oameni că moții cu această ocasie sunt multe lucruri, uneori și strene, ca să linguiască pe peștorii; se înțelege însă de sine, că numai o mică parte din acestea aparține zestrei.

Sus pe Găina și face apoi fie-care familie, care are o fată de dat, cortul seu, în care espune zestre și așteaptă peștorii din familiile cele mai de frunte.

Feciorii vin însoțiti de familiile lor și poate și de unii binevoitori, aduc ce au mai bun, cu deosebire un serpar frumos cusut cu fir de aur și de argint, și după ce și-a ales o mireasă, pustnicul care trăiește în Găina săvârșește încredințarea în public. După aceea se cumpără prezentele ce s-au hotărît mai năște ale miresei și totul se îsprăvește cu muzică, joc și cântare. Ca semne de încredințare nu se schimbă lilele ci batiste brodate, și logodna se numește încredințare adică și promit reciproc credință.

Mai nici odată nu se întâmplă, că o fată care vine la tără cu zestrele ei cu tot, să nu-și găsească mirele dorit, căci tot tărăul nu este în sine nimic mai mult decât o întrunire generală pentru astfel de părechi, a căror căsătorie să ahotără de mai năște și dacă merge fata la tără se știe că cine o

Din acest incident un mare neastemper cuprinse pe sătenii nostri.

Și toți așteptau cu nerăbdare însa amintită că să se aleagă odată treaba.

Așa una mână alta în urmă sosi și aceea. Și pretorul des de dimineată și ocupase locul presidențial pe lavița strămoșască a lui nenea Gavrilă. Dar nu-l afla starea, când încocă când încolo.

Mai pelângă badea Chirilă, mai pelângă unul și altul cu căte o poveste, sau întâmplare acomodată ocasiunei, până sondează bine situaținnea, și apoi la lucru.

Poporul însă cu mare cumpă și-a văzut încă la timp de treaba sa.

Și ca în alte multe așa și acum a abandonat preoții amintiți în execuțarea acestui plan păcătos.

El s-a format de sine în grup separat alegându-se de candidat pe bărbatul ce a întrunit toată încredere lor.

Și la momentul sosit, pelângă toate sbuciumările puțin cunoscute ale celor amintiți, poporul încă prin aclamație a încrezător de nou primăria comună în mâinile voinicului bătrân Ioan Bologa.

N-am ce dico, dl pretor un bărbat consciu și devotat oficiului seu, a ținut seamă cu multă pre-ingrijire de voința poporului. Aici ca și în alte comune! Din acest motiv el — fie i spre satisfacție și — se și bucură de multă popularitate în cinci secole.

Dar bărbatul ales îi face onoare, căci el a dat dovezi prin fapte că se știe gertă pentru binele obștei. Aceasta o așteptă și pe viitor. Și avem firmă speranță că nu vom fi amăgiți.

Avem mare nevoie de drumuri bune, căci pelângă cele de aici, adesea aproape total ne este întrebură comunicarea cu lumea din afară. Și aceasta spre marea daună a comunei noastre. Deci fără amânare cerem îmbunătățire în această direcție dela organele competente, dacă e vorba ca imposibilele cele multe să mai aibă cândva și sfîrșit. Tarea fără drumuri bune nu se poate să se bucure de progres. Său să-l dăm uitării pe acesta? N. N.

Cutremurul din Spania.

Se scrie din Madrid, cu data de 5 Ianuarie, către „Independance belge“:

„Guvernul din Madrid și opiniunea publică au sfîrșit, ceva cam prea târziu, prin a se convingă că o adeverăta catastrofă avuse loc în Andaluzia; dar întreruperea linilor telegrafice, întârzierea curierilor, confuziunea pricinuită de un sir de accidente cu totul neprevăzute au făcut ca chiar ministru de interne să poată cu greutate să-și da seamă de situație a provinciilor Grenada și Malaga. Andaluzienii trec de oamenii cărora le place mult neadevărul, și aceasta a făcut pe cei din Madrid să credă că, cele ce se spuneau de pe acolo conțineau esagerații; creau că cutremurul a turburat imaginea autorităților și a locuitorilor din Grenada și din Malaga. Acum nu-și mai poate nimeni face iluzii. Martori oculari, absolut demnii de credință, au dat amănunte îngrozitoare asupra acestei catastrofe, fără precedent în Spania. Înundație din Murcia și întrecută prin cutremurul de pămînt care a băntuit provinciile Grenada și Malaga. Pressa din Madrid chiar, la început sceptică și indiferentă, a luat, în cele din urmă în serios cestiunea ajutoarelor de dat acestor nenorociți înținuturi, unde suferin-

asteaptă acolo. Acele fete, care n'au mire, n'au cort și vin mai mult ca privitoare la tără; de cumva cu toate acestea își găsesc vre-un mire, așa le-a fost norocul.

Înainte vreme trebue totuși să a fost astfel. Astăzi după părere moților numai o încredințare făcută în Găina poate fi cu noroc; datina prin urmare, care se observă încă totdeauna așa de strict, trebue că are o origine înțeleaptă.

Și ce să dicem noi într'adevăr despre tără de fete descris afară de Slavici de alti mulți scriitori? Ne rămâne numai să ne exprimăm părere de rău, că se află și etnografi de aceia, care descriu înținuturi, pe care nici nu le-au văzut, său descriu unele datini și obiceiuri, pe care ei numai le-au audiat dela alții.

Într-o Dumineacă după St. Petru des de dimineață plecam dela Vidra de jos în sus. Dacă cade St. Petru într-o Dumineacă sau în jumătatea întâia a săptămânei, atunci se ține tărăul în Dumineacă următoare; dacă cade în a două jumătate a săptămânei, se ține tărăul în a două Dumineacă următoare. Cu privire la această datină nici moții nu sunt în clar, unii mi-au spus că în întâia alții că în a două Dumineacă.

(Va urma.)

*) Ioan Slavici, România. Edat de Carl Prochaska. Tezsch 1884. Un op etnografic bun în tot întregul seu.

tele, lipsurile, miseria, frigul, foamea chiar vor face de sigur mai multe victime de cât chiar cutremurul dele 25 Decembrie 1884. Acest fenomen a fost ciudat, căci el s'a manifestat în aceași zi, în aceași oară, în același mod, întâi prin oscilații și în sfârșit prin o mișcare de rotație cam preste tot cu mai multă sau mai puțină intensitate.

„Fenomenul a fost puțin simțit la Madrid, Jaen, Iinarès, Cordova, Cluj-Real; a fost puțin mai violent la Sevilla, la Xeres, la Cadix, la Utrera și în regiunea Huelva. Centrul seu de intensitate a fost regiunea situată între Grenada, ultimele contraforturi din Sierra Mocena, lanțul Alpilor Jaras, Sierra de Elvira și munți care separă Alhama, Zafaranga, Santa-Cruz, localitățile cele mai bântuite de pe calea lăță parte unde au fost multe nenorociri și pagube.

„Au trebuit două-spre-dece dile autorităților pentru a descoperi că în orașele și în orașele din aceste regiuni au fost 50 morți 700 răniți, și milioane de piastri pagubiți. În provinția Malaga, din contravâră, patria nobilităților partidului conservator, s-au descoperit repede pagubi materiale și nenorociri pentru a justifica darea de 1,800,000, reduceri de contribuții și ajutoare cari se evaluatează la aproape 100,000 fr. Provinția Malaga nu a avut să deplângă în capitală decât 5 morți puțini răniți 200 sau 300 de case puțin sguduite și în satele cele mai bântuite din aceea parte câteva milioane de pagube materiale 200 morți, și d'abia 100 de răniți.

„Provinția Grenada a suferit cele mai tarisguduri de cutremur. După 25 Decembrie, ea a mai suferit oscilații aproape dijnice cari au întreținut alarmă populaționilor, așa că în locațiiile cari au fost mai puțin bântuite, în capitală, în Loja, în Archidona, în Antequera, maioritatea locuitorilor continua a dormi sub ori-ce adăpost mai bine decât a petrece noptile sub coperișurile lor. Liniștiți un moment vînd că oscilațiunile se opresc dela 27—29 Decembrie, ei au reînceput a fi alarmați, vînd că sguduiturile se reînoesc la 30 și 31 Decembrie și în primele dile ale anului. Se pare că nu și poate cineva face curînd o idee de panica ce domnește în Adalusia. Mai bine de 20,000 persoane au părăsit orașele. Localitățile cele mai maltratate au fost îndată părăsite de toți locuitorii cari aveau mijloace de a fugi. Urmarea acestei panice a fost o paralizie a afacerilor și o perturbație în spirite care se trăduse într'un mod ciudat. Locuitorii chiar din orașele cele mari și au scos trăsurile în piețe, pre-promenade pentru a dormi în ele; alții au improvizațat barace, corturi, adăposturi de tot felul, și aprind focuri mari spre a se încăldi noaptea. Aceste bivacuri în plin aer, cu tot frigul, nu sunt totuși adeșe mai puțin vesele și animăte, căci verva și veselia naturală a Adalusilor sfîrșesc prin a întrece nenorocirea. Foile din localitate ne spun că acești eziliți și petrec sérile bînd vin și cântând din chitară. Supraexcitarea e aşa de mare încât în fiecare zi se semnalează noi sguduitori pe cari nimeni nu le-a simțit.

„În jurul Grenadei, efectele cutremurilor sunt îngrozitoare. Astfel sunt mai mult de patruzece de sate sau orașele aproape distruse. La Durcal sunt 10 morți, la Santa-Cruz 17 morți și răniți, la Cachin 8 morți, la Arena mai bine de 50 morți și 100 răniți. În fine la Albanelas au fost 200 de morți 282 răniți; la Zafarranga 30 morți și răniți. Orașul care a suferit mai crud este Alhania. Această bătrână cetate de 10,000 de suflete a fost aproape cu totul distrusă prin sguduirile din 25 și 27 Decembrie. Din 1.760 case mai bine de 1.450 nu mai sunt de cât grameți de ruine. Cele câteva clădiri rămase în picioare sunt aşa de rău stricate în cât geniul militar declară că ele trebuie neapărat derămată. S'au scos deja din ruine 120 copii, 93 bărbăți 103 femei; dar sunt grameți de ruine cari vor cere întrebunțarea dinamitei, de oare ce emanația arată deja că sănătatea celor remași în viață poate fi periclitată. Nenorociți cari mai trăesc n'au scăpat absolut nimic; ei trăesc îndesuți prin bordei pe afară pe lângă focuri, sub un ceriu rece, căci toate localitățile bântuite sunt la câteva leghe de sierrelle acoperite de zăpadă.

„Numai în provinția Grenada sunt mai bine de 20,000 de persoane, cari au rămas fără mijloace, fără adăpost, pe jumătate hrăniți de unspre-dece dile. Primele ajutoare nu sosesc decât incet; cea mai mare parte din sate cari au suferit mai mult nu au nici șosele nici telegraf, ci numai niște poteci pe care cu greu străbat catără și caii. Aceea ce le lipsește nenorociților, nu sunt banii, căci n'au ce cumpără cu ei, ci obiecte de hrana, de acoperit.

„Dela 10 Decembrie, toți căti au mijloace, chiar cei săraci dacă dispun de o căruță, de un catăr, iau drumul cătră capitale unde spaima era mai mare decât pagubele. În aceste orașe mari comerțul, lucrurile publice au incetat; oamenii dorm diua și-

petrec ncaptea procesionănd sub ceriu liber de teamă de noui sguduitori.

„Cu cât amănuntele despre catastrofă au fost mai bine cunoscute, cu atât mai mult s'a produs un avânt de caritate și de simpatii care, neapărat, va avea rezultate importante. În capul subscripției regele și familia regală figurează cu 140,000 fr.; regina Isabela cu 10,000; corporațiunile civile, științifice, literare, rivalizează între ele; impiegății statului și ai municipiilor dau o zi din salariul lor, teatrele se oferă gratis, proprietarii oferă tauri, toreros se ofere a i ucide gratis, studenții și aduc obolul lor și familiile dău paturi, saltele, rufe. Cu toată oferta binevoitoare a companiei căilor ferate penru transporturi, nu se știe dacă caritatea va ajunge la timp. Înțărările deplorabile cari au împedecat atâtă vreme subscriverea din Murcia de a ajunge la destinație fac ca de astădată fiecare să vrea și să trimite contribuție sa și a face să se împartă repede.“

„Adevărul.“

Avis.

Obiectele câștigate la loteria de efecte aranjată de reuninea femeilor române din Sibiu, se pot ridica în fiecare zi dela oarele 10—12 afară de Dumineci și sârbători dela prezidenția reuniei, edificiul Albina.

Câștigurile reclamate prin postă până la 31 Ianuarie, se vor trimite la adresă în această zi, ear cele reclamate între 1—12 Faur, se vor espeda la 12 Faur.

Sibiu 11/23 Ianuarie 1885.

Maria Cosma,

presidență.

Anastasia Toma,

secr. tariu.

Varietăți.

* (Serbarea sfintirei apelor.) Cetim în „Voința Națională“: Duminecă, 6 curent, s'a sărbătorit sfintirea apelor în pavilionul a nume construit pe cheul Dâmboviței lângă localul prefecturei județului. Serviciul divin a fost oficiat de I. P. S. S. Mitropolitul Primat, asistat de un numeros cler, în prezența M. S. Regelui, înconjurat de casa Sa civilă și militară.

La acest serviciu au asistat dnii ministrului I. Câmpineanu, dl Sturdza, generalul Falcoianu și G. Lecca; dl G. Filis, procuror general la înalta Curte de Casăjune, I. Calenderu, președintele consiliului de administrație al căilor ferate și administratorul domeniului Coroanei, N. Fleva, primarul capitalei, general Radu Mihai, prefectul capitalei, Gr. G. Tocilescu, secretarul general al ministerului instrucției publice, Costescu, secretarul general al ministerului Justiției, S. Populeanu, procuror general pe lângă Curtea de Apel din capitală; dl general Cernat, comandantul corpului II de armată, dnii generali Baruț, Arion și un mare număr de oficeri din garnisonă printre cari am observat pe dnii coloneli Băicoianu, directorul general al ministerului de resbel, Al. Budăsteianu, comandantul pieței, M. Pastia, directorul general al postelor și telegrafelor, C. Vrabie și alții.

Au mai asistat și mai mulți dni deputați și senatori aflați în capitală și dl căpitan F. Schneider, secretarul general atașat pe lângă legațunea Austro-Ungară din capitală.

După sfântirea apelor, M. S. Regele, împreună cu I. P. S. S. Mitropolitul Primat și urmat de persoanele prezente, se duse pe marginea cheului, unde Eminența Sa Mitropolitul aruncă, după tradiționalul obicei, crucea în apă. Apoi M. S. Regele, având la dreapta Sa pe I. P. S. S. Mitropolitul Primat, prim în dreptul porței prefecturei defilarea trupelor în ordinea următoare:

Scoala militară. Batalionul 2 de vânători. Batalionul 3 de vânători. Regimentul 1 geniu. Regimentul 6 de dorobanți. Regimentul 1 de linie. Regimentul 2 de artillerie. Regimentul permanent de călărași și regimentul 3 de călărași.

După defilare, care s'a făcut în cea mai bună ordine, M. S. Regele, luându-și diua bună de la I. P. S. S. Mitropolitul Primat și-a incredințat de soție pe domnișoara Melania Onea din Iosășiu.

* (Hymen.) Domnul Terentiu Thipeu aspirant de notariu în Deciu și-a incredințat de soție pe domnișoara Melania Onea din Iosășiu.

* (Postal.) Directiunea postală din Sibiu anunță, că cu 1 Faur a. c. se va înființa oficiu postal în comuna Uzdi-Szt.-Peter (comitatul Clușului), care va comunica cu oficiul postal din Mezőörményes.

Cercul de intimare il formează comunele: Meződomb, Mező-Szt.-Görgy, Uzdi-Szentpéter, Tusnády Velkér.

Acest oficiu postal este autorizat a primi și transporta epistole și pachete, precum și asignații postale până la 200 fl. etc.

Mersul:

Pleacă din Uzdi-Szt.-Péter la 4 ore — min. dim. Sosește în Mezőörményes la 6 15 " " Pleacă din Mezőörményes la 8 30 " " Sosește în Uzdi-Szt.-Péter la 9 45 " "

* (Postal.) Din partea directiunii postale din Sibiu se scrie concurs pentru ocuparea postului de magistru postal în Vințul de Jos (comitatul Albești Inferior). Condiții:

Contract oficial și 100 fl. cauțiune.

Emolumente:

Salariu anual 280 fl., pașașal de cancelarie 40 fl. și pașașal de transport 540 fl.

Cerile sunt de a se înainta în 3 septembrii la susnumita direcție.

* (Postal) Se scrie concurs pentru ocuparea postului de magistru postal în Hususă (comitatul Ternavei mici). Condiții: contract oficial, 100 fl. cauțiune.

Emolumente:

Salariu anual 240 fl., pașașal de cancelarie 40 fl. și pașașal de transport 400 fl.

Rugările au să se așternă în trei septembrii la direcția postală din Sibiu.

* (Postal) Din partea directiunii postale din Sibiu se face cunoscut, că pe lângă susținerea meritului postei dintre Sighișoara și Csikszereda, cu datul de 1 Februarie a. c. se introduce carioala cu 2 cai între gara dela Hașfalău spre Székelyudvarhely, care punându-se în comunicație la Hașfalău cu trenurile Nr. 201, 202, 219, și 220 dintre Budapesta — Brașov va primi dela aceste epistole, jurnalele și pachetele sosite pentru Székelykeresztur și Székelyudvarhely.

Epistolele cu bani, mai departe ori-ce lucruri sosite cu trenul Nr. 203 și 204 adresate la Székelykeresztur și Székelyudvarhely intocmai ca și cele adresate la Oláhfalu — Csikszereda, se vor espeda în viitor prin postă dintre Sighișoara și Csikszereda.

Carioala va pleca în toate dilele la 5 ore 30 minute după ameașă din gara dela Hașfalău și sosete în Székelyudvarhely noaptea la 9 ore 45 minute.

* (Cas de moarte) Stefan Prodan, parohul gr. oriental din Someș-sat a reposat în 7 a curentă în etate de 39 ani, lăsând după sine în cea mai mare jale pe soția sa cu 5 orfani. Fieie tineră ușoară.

* (Carneval) Reuniunea femeilor române din Sibiu va arangia la 7 Februarie, a. c. st. n. balul său în folosul scoalei române de fetițe din Sibiu.

Balul reuniunii femeilor române din Sibiu este unul dintre cele mai strălucite baluri de elită din orașul nostru, și un decor al societății noastre alese.

Deocamdată atragem atenția publicului în chipul acesta asupra acestui bal.

* (Exemplu vrednic de imitat.) Cetim în „Voința națională“ următoarele: Grădina micilor copii. Diarul Roman, din orașul cu același nume, ne spune:

Grădina micilor copii, proiectată a se înființa în orașul nostru Roman, promite a nu rămâne o simplă ilușie, ci că în curînd o vom vedea înființată de fapt; aceasta mulțumită zelului care se desfășură de cătră inițiatorii ei și a bunelor simțiminte cari există în pepturile bărbătilor nostri iubitori de bine.

Se știe că această grădină se va înființa prin ajutorul mijloacelor cari se vor aduna, pentru care se înscrie în tabelă de inscriere numită „Cartea de aur.“ Iată inscrierile cari le găsim până acum în această carte:

P. S. S. Episcopul Melhisedec lei 100, dnii: Nicu G. Drăgici lei 100, etc.

* (O rugare.) „Este rugat cel care va avea următoarele scrieri și va voi să le împrumute pentru 30 de dile, sau să le vîndă, ale trimite sau ale aduce la redacția unei „Românlui“ în București, 14 strada Doamnei, sau la dl C. A. Rotetti, 12 calea Dorobanților:

Catechismul sătenilor.

Apel cătră femei.

Adresăm aceasta rugăciune și la România din Transilvania.“

„Românul.“

* (Socialiștii în Germania) Se scrie din Frankfurt ddto 14 Ianuarie a. c.: D. Rumpf, consilier de poliție, care fusese însărcinat a instrui mai multe procese contra socialiștilor, a fost găsit ericidat asasinat în casa sa.

El a fost străpuns de două lovitură de pumnal. Nu s'a descoperit încă autorul omorului.

* (Viață lungă.) „Gazette hebdomadaire de médecine“ a semnalat acum de curând esistența, în satul Auberives-en-Royans, din provincia Isère, a unei femei în etate de 124 de ani. Preotul din Auberives confirmă acest fapt extraordinar printre scrisoare adresată unui diar din Lyon. „Nu știu, dice el, dacă această femeie are 124 de ani, ceea ce însă știu sigur, este că ea are o sută și doi ani de căsnicie, fiind măritată în 1783. La ce vîrstă s-a măritat ea, nimeni nu poate să știe și persoana în cestiu de asemenea nu o poate spune.“

Se știe că nunta de argint se celebrează la 25 ani de căsnicie și cea de aur la 50 de ani. Ce nuntă va mai celebra sus numita femeie a cărei viață conținută a trecut peste un secol!?

* Regele Spaniei — după cum ceteam în unele foi — care acum visitează provinciile țărei sale băntuite de cutremur a distribuit până acum suma de 400,000 lei.

* „România“ ne spune, că s-a confirmat stirea că marele duce Paul al Rusiei va lua pe prințesa Alexandra a Greciei.

* Dilele trecute, a fost la Berlin o întunire a persoanelor mai însemnate din acest oraș, printre cari presidentul Reichstagului, guvernatorul Berlinului, prefectul poliției, primul burgmaestru, un mare număr de membri ai parlamentului și a. pentru a se sfătuvi în privința mijloacelor de a veni în ajutorul victimelor cutremurului din Spania. Adunarea a decis să provoace subscrîșuni, guvernul Berlinului a propus să participe și armata, încumetându-se a obține consimțemântul împăratului.

Principele imperial va fi rugat să ia sub patronajul seu această operă de caritate.

S'a ales și un comitet executiv, iar ministrul Spaniei a fost numit president de onoare.

* Domnul David Neumann intentase d-lui Hermann Grünspan un proces de atentat la onoare, fiind că acest din urmă nu numai îl ofensase la 27 Novembrie trecut într-un chip grosolan, ci și aplicase și două palme. La infâșare naintea tribunalului, dl Grünspan declară că este adevărat că ajunsese atunci cu d-l Neumann la o atingere neplăcută, dar că o asemenea atingere nu este identică cu palme.

Judecătorul. Pentru ce ai ajuns la o atingere neplăcută cu d-l Neumann?

Prevenitul. Fiind că d-l Neumann a pretins dela mine un onorar pentru mijlocirea căsnorii mele.

Judecătorul. Căsnoria dtale să a facut dar în urma intervenției lui Neumann?

Prevenitul. Nici de cum, un alt aginte a mijlocit căsnoria noastră; d-l Neumann s'a amestecat numai, cum am dice, fără nici un motiv.

Judecătorul. (Cătră jălitor). Ai audiat ce dice d-l Grünspan; ce ai să replici?

Jălitorul. Domnule președinte, d-l Grünspan pretinde că m'asi fi mestecat; eu sunt esportor de bronzuri și de rufărie și el îndrăsnește a pretinde că m'asi fi amestecat?

Judecătorul. Așa dar, dta nu ești mijlocitor de căsnorii?

Jălitorul. Nici vorbă nu poate fi.

Judecătorul. Va se dică că n'ai pretins un onorar de mijlocitor dela dl Grünspan?

Jălitorul. Să nu pretin? O! da, pretin, pretin 200 florini pentru mijlocirea mea și în locul lor n'am primit de cât două palme. Vedeți d-le am fost atât de coulant (invoelnic) în căt nici nu i le-am înapoia, fiind că am fost reținut.

Judecătorul. Lăsând la o parte coulance a dtale dar cererea de 200 florini...

Jălitorul. (Intrerupând). Cererea mea de 200 florini este binemeritată: d-l Grünspan m'a înșarcinat să-l introduc în familia din care și-a luat soția, și părinții ei mi-au dis: Neumann, dacă cunoști un judecător de treaba, poți să-l introduci la noi, și eu am introudus pe d-l Grünspan.

Judecătorul. Și numai printre simplă introducere ceri 200 florini?

Jălitorul. S'ar fi putut face căsnoria fără această introducere? și căsnoria nu valorează oare 200 florini pentru d-l Grünspan?

Judecătorul. La această întrebare ți-ar putea răspunde numai d-l Grünspan.

Jălitorul. Vai! răspunsul lui l'am și primit: două palme! (ilaritate).

Judecătorul. Dar prevenitul săgădușe că ți-ar fi dat palme, nu convine decât de o atingere neplăcută.

Jălitorul. Atingere? asemenea atingeri se numesc palme; dacă le săgădușe și voi dovedi că le-am primit și că el mi le-a dat.

Cercările judecătorului de a împăca pe adversari rămâind fără efect, se amâna procesul spre o ceta martori și a asculta dispozițiunile lor.

* (Actele conferenței electorale a reprezentanților alegătorilor români) din Ungaria și Transilvania ținută la Sibiu la 1, 2 și 3 Iunie, 1884 au apărut la Sibiu în tipariul „Institutul tipografic societate pe acții.“ În prefața acestei cărți de seamă asupra decursului conferinței ceteam următoarele:

„Conform înșarcinării primite dela conferința electorală din anul 1884, dam publicitate actele relative la per tractările acestea.

„Ele arată în ce stadiu se află lupta cea grea, ce suportă un popor de trei milioane suflete pentru revindicarea săntelor sale drepturi, și prin aceasta pentru prosperitatea scumpiei sale patrii. O nouă închirură în catena grelelor noastre suferințe, ele sunt pe de o potrivă amicilor și inimicilor sacrei noastre cause.

„Amicii, și între acestia mai ales bravii și neobositii luptători, vor afla în dreptatea causei noastre acea întărire morală, ce numai dreptatea o poate implementa în inima omenească.

„Contrașilor nostri aceste acte de nou le vor da ocazie a se convinge, că nedreptele suferințe ori că sunt ele de grele, niciodată nu vor stinge din inima noastră nemarginata iubire către naționalitatea noastră.“

tea și patria noastră, nici dorul și firma voință de a ne elupta acea poziție, ce ni se cuvine între celelalte naționalități ale monarhiei.

„Fie! ca actele aceste să ne servească noi, celor ce suferim, de un puternic impuls spre noua luptă bărbătească în nouă perioadă, spre apărarea causei sacre! Eară contrașilor nostri servească de un puternic indemn ca să-și modereze urele și să învețe să fie drepti și ecuitalibili către acest popor, care și iubește patria tocmai ca și ei, a sacrificat totdeauna, sacrifică și astăzi avere și sânge, poate mai mult decât adversarii sei.

Sibiu, Novembrie 1884.

„Comitetul central electoral al partidei naționale române.“ „Observatorul.“

Bursa de Viena și Pesta.

Din 22 Ianuarie n. 1885.

Viena	Pesta
Renta de aur ung. de 6%	—
Renta de aur ung. de 4%	87.— 97.—
Renta de aur austriacă	106.40 106 —
Renta ung. de hârtie	93.10 93.—
Datorie de stat austriacă în hârtie	83.05 82.80
Obligațiuni urb. temeș. cu clausul de sortire	101.50 100.75
Imprumutul drumurilor de fer ung.	145.75 145.75
Galbin	5.78 5.76
Napoleon	9.77½ 9.76
London (pe poliță de trei luni)	123.65 123.75

Căteva cuvinte despre imitări.

Numărătoare procese, cari în toți anii preocupa tribunalele pentru falsificarea marcelor de asigurare înșușite fără licenție sau pentru alte înșelătorii făcute publicului cumpărător, documentează din destul, că de precat trebuie să fie omul în cele mai multe cazuri la cumpărarea unor anumite mărfuri. Aproape fiecare branșă este lovită de asemenea falsificări și dacă vre-un product oare-care prin înșușirile sale speciale și-a căstigat protecția publicului, poate fi sigur că nu preste mult se va ivi o serie de falsificări, cari în cele mai multe cazuri n'au nimic alt-ceva comun cu productul cel adevărat, decât numele și numirea. Cum că falsificările pot fi mai eficiente de către original, aceasta fiecare om cu prevedere o pricepe, tot asemenea pricepe, că banii aruncăți pentru falsificate sunt ca și aruncăți, fie ei căt de puțini vor fi, dacă falsificatul — ceea ce este de regulă, nu cuprinde în sine înșușirile adevăratului articol.

Într-altele sunt espuse pilulele de Svitza ale apotecarului Richard Brandt, cunoscute pretutindenea pentru eminențele lor proprietăți constatate prin medici, și public, și renomate contra abstrucțiunii corpului împreună cu dureri de cap, baterie de înimă, lipsă de respirare, amețeli, lipsă de apetit etc. etc. cari de multe ori fură imitate chiar și prin usurparea numelui. Aceste experiențe s'au documentat prin un sir de procese intentate contra falsicatorilor, cu toate acestea nici condamnările, în multe cazuri foarte simțite, n'au împedecat pre unii de a falsifica și imita. Pentru aceea nu avem de stule cuvinte de a face atent pre public că pilulele de Svitza ale apotecarului Rich Brandt sunt pachetate în sătule mici de metall, cari prezintă ca etichetă o cruce albă în materie rosie, ele poartă numele R. Brandt și o satulă costă numai 70 cr.

Satulele cari nu se prezintă astfel, nu sunt adevărate, trebuie deci respinse, și vom fi fie căruia multămitori, dacă va trada pre falsificător fabricantului apotecar R. Brandt în Zürich spre a întreprinde pașii judecătoreschi.

Nr. 429.

[973] 2—3

CONCURS.

Pentru îndeplinirea postului de paroch în parochia de a III clasa din Bacăia, se scrie prin aceasta concurs cu termin de 30 zile dela prima apariție a acestuia în foiaj archidiocesă „Teleg. Rom.“

Emolumentele sunt:

1. Birul în naturale dela 54 familii o măsură de cuceruz;
2. Folosirea cimitierului și stola

usuată; cari toate computate la olală dău un venit anual de 250 fl.

Doritorii de a ocupa acest post vor avea a-și așterne suplicele de concurs instruite în sensul legilor în vigoare la subscrișul în terminul fipsat mai sus.

Deva, la 19 Decembrie 1884.

În conțelegeră cu comitetul parochial respectiv.

Ioan Papiu,
protopresbiter.

Zambach și Gavora.

Fabrica de vestimente și recuise bisericești

de rit catolic și grec.

în Budapesta, strada Vățului, Váczi utca Nr. 17.

[928] 12—30

vor pe altariu, potiruri, pietohlebniță, cădelniță, pacifical, candele de altar, policandre pentru biserici, ripide, chivot, cărți de Evangeliu etc.

Felon sau Odăjdi Albe, Stihare, Dalmatice, Baldachin, prapori. Toate felurile de steaguri, și pentru societăți industriale (și pentru pompieri) co-

Comanda se efectuează prompt. — Obiectele, cari nu vor conveni, se vor schimba cu altele.

Redactor provizoriu: Mateiu Voileanu.

TIPOGRAFIA ARCHIDIECESANĂ în SIBIU.

A eșit de sub presă:

[945] 9

CALENDARIU pe anul comun dela Christos 1885.

Anul al trei-deci și patrulea.

Prețul unui exemplar legat **30 cr.**, pentru vînditori nelegati
23 cr. v. a. și legat **25 cr.** v. a.

CUPRINSUL:

Calendarul (julian și gregorian, cu însemnarea exactă a Evangeliilor și glasurilor de peste an). — Pătrarele lunilor. — Genealogia casei domnitoare austriace. — Regenții europeni. — Serviciul postal și telegrafic. — Taxa de timbru pentru polițe și documente. — Tabela pentru computarea intereselor. — Măsurile noi și vechi.

Sematismul

bisericei ortodoxe orientale române din Ungaria și Transilvania cuprindând și protopresbiterii, administratorii protopresbiterali, parochii și învățătorii cu comunele bisericești din archidiocesă după noua arondare a protopresbiteralor. — Hierarhii metropoliei învecinate din Austro-Ungaria.

Odată și adă, (contraste). — Baba, (poveste). — Notițe pentru preoți. —

Poesii. — Cuvinte bătrânești, — de G. Sima a lui Ion.

Conspectul săptămânilor. — Însemnarea târgurilor.

Administrația tipografiei archidiocesane în Sibiu.

Editura și tipariul tipografiei archidiocesane.